

സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാൻ

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (അർബൻ) 2.0 "ആരോഗ്യവും ക്ഷേമവും" ലംബമായി ആരംഭിക്കുമെന്ന് 2021 ഫെബ്രുവരിയിൽ ധനമന്ത്രാലയം പ്രഖ്യാപിച്ചു. SBM-U ഘട്ടം-II-ൽ ഒരു ലക്ഷത്തിൽ താഴെ ജനസംഖ്യയുള്ള എല്ലാ നഗര തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിലും (ULBs) ഫെക്കൽ സ്റ്റാപ്പ് മാനേജ്മെന്റ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള, മലിനജല സംസ്കരണത്തിന്റെ ഒരു പുതിയ ഘടകം സ്ഥാപിക്കും..

എന്താണ് സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാൻ?

ഇന്ത്യയുടെ ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും ജനപ്രിയവും പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ ദൗത്യങ്ങളിലൊന്നാണ് സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാൻ. മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ വൃത്തിയുള്ള രാജ്യം എന്ന ദർശനത്തെ മാനിക്കുന്നതിനായി 2014 ഒക്ടോബർ 2 ന് ആരംഭിച്ച ഈ കാമ്പയിൻ പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്ര മോദിയാണ് അവതരിപ്പിച്ചത്.

കുറിപ്പ്: 2019 സെപ്റ്റംബർ 25-ന് ന്യൂയോർക്കിൽ വെച്ച് സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാന്റെ സംരംഭത്തിന് ഗേറ്റ്സ് ഫൗണ്ടേഷന്റെ "ഗ്ലോബൽ ഗോൾകീപ്പർ" പുരസ്കാരം ഇന്ത്യൻ പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്ര മോദി ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

തുടക്കത്തിൽ, ഈ സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാൻ കാമ്പയിൻ ദേശീയ തലത്തിൽ എല്ലാ ടൗണുകളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും നഗര പ്രദേശങ്ങളിലും നടത്തി.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷന്റെ കീഴിലുള്ള കാമ്പെയ്നുകളെ കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്കറിയാമോ?

1. 'പ്ലാസ്റ്റിക് സേ രക്ഷ'
2. 'സ്വച്ഛത പഖ്വാദ'
3. 'സ്വച്ഛതാ ശ്രമദാൻ'
4. 'സ്വച്ഛതാ ഹീ സേവ'

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (അർബൻ) 2.0

2021 ലെ കേന്ദ്ര ബജറ്റിൽ സർക്കാർ സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (യു) 2.0 ന് 1,41,678 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചു. എസ്ബിഎം-അർബൻ 2.0 യുടെ ഘടകങ്ങൾ:

1. പുതിയ ഘടകം - 1 ലക്ഷത്തിൽ താഴെ ജനസംഖ്യയുള്ള എല്ലാ ULB-കളിലും മലം ചെളി മാനേജ്മെന്റ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള മലിനജല സംസ്കരണം
2. സുസ്ഥിര ശുചിത്വം (കക്കൂസുകളുടെ നിർമ്മാണം)
3. ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണം
4. വിവരങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസം, ആശയവിനിമയം, കൂടാതെ
5. ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുക

SBM-Urban 2.0-ൽ നിന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന നേട്ടങ്ങൾ:

1. എല്ലാ നിയമാനുസൃത നഗരങ്ങൾക്കും ODF + സർട്ടിഫിക്കേഷൻ.
2. 1 ലക്ഷത്തിൽ താഴെ ജനസംഖ്യയുള്ള എല്ലാ നിയമാനുസൃത പട്ടണങ്ങൾക്കും ODF++ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ.
3. 1 ലക്ഷത്തിൽ താഴെ ജനസംഖ്യയുള്ള എല്ലാ നിയമാനുസൃത പട്ടണങ്ങളിലും പകുതിയോളം വെള്ളം+ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ.

- 4. ഗാർബേജ് രഹിത നഗരങ്ങൾക്കായുള്ള ഹൗസിംഗ് ആൻഡ് അർബൻ അഫയേഴ്സ് മന്ത്രാലയത്തിന്റെ (MoHUA) സ്റ്റാർ റേറ്റിംഗ് പ്രോട്ടോക്കോൾ അനുസരിച്ച് എല്ലാ നിയമാനുസൃത നഗരങ്ങൾക്കും കുറഞ്ഞത് 3-സ്റ്റാർ ഗാർബേജ് ഫ്രീ എന്ന റേറ്റിംഗ്.
- 5. എല്ലാ ലെഗസി ഡംപ്സൈറ്റുകളുടെയും ജൈവ-പരിഹാരം.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാന്റെ ലക്ഷ്യം

ശുചിത്വത്തെക്കുറിച്ചും അതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ചും അവബോധം പ്രചരിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം.

കക്കൂസുകൾ, ഖര-ദ്രവമാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന സംവിധാനങ്ങൾ, ഗ്രാമ ശുചിത്വം, സുരക്ഷിതവും മതിയായതുമായ കുടിവെള്ള വിതരണം എന്നിവ ഓരോ വ്യക്തിക്കും അടിസ്ഥാന ശുചീകരണ സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുക എന്നതാണ് സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാൻ എന്ന ആശയം.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാൻ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ

കുടിവെള്ള ശുചിത്വ മന്ത്രാലയമാണ് സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാന്റെ കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയത്. 2019-ഓടെ ശുചിത്വ സൗകര്യം മുന്നിരട്ടിയാക്കുക എന്നതാണ് വീക്ഷണം. തുറസ്സായ സ്ഥലങ്ങളിൽ മലമൂത്ര വിസർജ്ജന മുക്ത (ഒഡിഎഫ്) ഇന്ത്യ ഉണ്ടാക്കുന്നതിലാണ് പ്രധാനമായും ഊന്നൽ കൊടുക്കുന്നത്.

ആക്ഷൻ പ്ലാൻ ഹൈലൈറ്റുകൾ:

- 2019-ഓടെ ടോയ്ലറ്റുകളുടെ വളർച്ചാ ശതമാനം 3% ൽ നിന്ന് 10% ആയി മെച്ചപ്പെടുത്തുക
- പ്രതിദിനം 14000 മുതൽ 48000 വരെ ടോയ്ലറ്റുകളുടെ നിർമ്മാണം
- ബോധവൽക്കരണ സന്ദേശം ആശയവിനിമയം ചെയ്യുന്നതിനായി ദൃശ്യ-ശ്രാവ്യ, മൊബൈൽ ടെലിഫോണി, പ്രാദേശിക പരിപാടികൾ എന്നിവയിലൂടെ ദേശീയ തല/സംസ്ഥാന തലത്തിലുള്ള മീഡിയ കാമ്പെയ്ൻ ആരംഭിക്കുക.
- വെള്ളം, ശുചിത്വം, ശുചിത്വം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സ്കൂൾ കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തം.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (അർബൻ) 1.0.

- സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (അർബൻ) വരുന്നത്, നഗരവികസന മന്ത്രാലയത്തിന് കീഴിലാണ്, കൂടാതെ 377 ദശലക്ഷം ജനസംഖ്യയുള്ള 4041 നിയമാനുസൃത പട്ടണങ്ങളിലും ശുചിത്വവും ഗാർഹിക ടോയ്ലറ്റ് സൗകര്യങ്ങളും നൽകാൻ നിയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
- കേന്ദ്രത്തിന്റെ സഹായ വിഹിതം 14,623 കോടി രൂപയും അഞ്ച് വർഷത്തിനുള്ളിൽ 62,009 കോടി രൂപയുമാണ് കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത്.
- 1.04 കോടി കുടുംബങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്താനും 2.5 ലക്ഷം കമ്മ്യൂണിറ്റി ടോയ്ലറ്റ് സീറ്റുകൾ, 2.6 ലക്ഷം പൊതു ടോയ്ലറ്റ് സീറ്റുകൾ എന്നിവ നൽകാനും മിഷൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.
- എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ സൗകര്യങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാനും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

ഈ ദൗത്യത്തിന്റെ കാതൽ ആറ് ഘടകങ്ങളാണ്:

1. വ്യക്തിഗത ഗാർഹിക കക്കൂസുകൾ;
2. കമ്മ്യൂണിറ്റി ടോയ്ലറ്റുകൾ;

3. പൊതു ടോയ്ലറ്റുകൾ;
4. മുനിസിപ്പൽ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണം;
5. ഇൻഫർമേഷൻ ആൻഡ് എജ്യൂക്കേഷൻ കമ്മ്യൂണിക്കേഷനും (ഐഇസി) പൊതു അവബോധവും;
6. ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുക
 - തുറസ്സായ സ്ഥലങ്ങളിൽ മലമൂത്ര വിസർജനം ഇല്ലാതാക്കാൻ നഗര ശുചീകരണ ദൗത്യം ലക്ഷ്യമിടുന്നു; സാനിറ്ററി ടോയ്ലറ്റുകളെ ഫ്ലഷ് ടോയ്ലറ്റുകളാക്കി മാറ്റുക; മാനുവൽ തോട്ടിപ്പണി ഇല്ലാതാക്കുക, ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണം സുഗമമാക്കുക.
 - തുറന്ന മലമൂത്ര വിസർജനത്തിന്റെ ദുഷ്ടഫലങ്ങൾ, ചിതറിയിട്ടിരിക്കുന്ന മാലിന്യത്തിൽ നിന്ന് പടരുന്ന പാരിസ്ഥിതിക അപകടങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയെക്കുറിച്ച് അവരെ ബോധവൽക്കരിച്ചുകൊണ്ട് ആരോഗ്യകരമായ ശുചിത്വ സമ്പ്രദായങ്ങൾക്കായി ആളുകൾക്കിടയിൽ പെരുമാറ്റ മാറ്റത്തിന് ഊന്നൽ നൽകുന്നു.
 - ഈ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന്, മൂലധനത്തിന്റെയും പ്രവർത്തനച്ചെലവിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്വകാര്യ മേഖലയുടെ പങ്കാളിത്തത്തിന് സുഗമമായ അന്തരീക്ഷം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് സംവിധാനങ്ങൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യുന്നതിനും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനും നഗര തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ കൊണ്ടുവരികയും ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (റൂറൽ)

- 2019 ഒക്ടോബർ 2-നകം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ തുറസ്സായ മലമൂത്രവിസർജന വിമുക്തമാക്കാനാണ് സ്വച്ഛ് ഭാരത് ഗ്രാമീൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന റൂറൽ മിഷൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.
- തടസ്സങ്ങൾ നീക്കുകയും ഫലങ്ങളെ ബാധിക്കുന്ന നിർണായക പ്രശ്നങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുകയുമാണ് ഈ ഗ്രാമീണ ശുചിത്വ മിഷന്റെ പുതിയ ഊന്നൽ, ഇത് എല്ലാ ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്കും വ്യക്തിഗത ശൗചാലയങ്ങൾ നൽകുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിടുന്നു; പൊതു-സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തിൽ ക്ലസ്റ്ററും കമ്മ്യൂണിറ്റി ടോയ്ലറ്റുകളും നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്യും.
- ഗ്രാമീണ സ്കൂളുകളിലെ മാലിന്യവും വൃത്തിഹീനമായ സാഹചര്യങ്ങളും കണക്കിലെടുത്ത്, അടിസ്ഥാന ശുചിത്വ സൗകര്യങ്ങളോട് കൂടിയുള്ള സ്കൂളുകൾ ടോയ്ലറ്റുകൾക്ക് ഈ പരിപാടി പ്രത്യേക ഊന്നൽ നൽകുന്നു.
- എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും അങ്കണവാടി കക്കൂസ് നിർമ്മാണവും ഖര, ദ്രവ മാലിന്യ സംസ്കരണവുമാണ് ക്ലീൻ ഇന്ത്യ മിഷന്റെ ലക്ഷ്യം.

നഗരങ്ങളുടെ റാങ്കിംഗ്.

2014-ൽ ആരംഭിച്ച സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ വർഷവും ഇന്ത്യയിലെ നഗരങ്ങൾക്കും പട്ടണങ്ങൾക്കും അവരുടെ ശുചിത്വത്തിന്റെയും ശുചിത്വ പ്രവർത്തനത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ 'സ്വച്ഛ് നഗരങ്ങൾ' എന്ന പദവി നൽകപ്പെടുന്നു.

ഹൈലൈറ്റുകൾ

- ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വൃത്തിയുള്ള നഗരം മധ്യപ്രദേശിലെ ഇൻഡോറും ഉത്തർപ്രദേശിലെ ഗോണ്ട ഏറ്റവും വൃത്തികെട്ട നഗരവുമാണ്

- ഏറ്റവും വ്യത്യസ്തമായ 10 നഗരങ്ങളിൽ 2 എണ്ണം മധ്യപ്രദേശ്, ഗുജറാത്ത്, ആന്ധ്രപ്രദേശ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്ന് വീതവും കർണാടക, തമിഴ്നാട്, ഡൽഹി, മഹാരാഷ്ട്ര എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്ന് ഓരോന്നും
- വ്യതിഹീനമായ 10 നഗരങ്ങളിൽ ഉത്തർപ്രദേശിൽ 5 നഗരങ്ങളുണ്ട്, ബീഹാർ, പശ്ചിമ ബംഗാൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്ന് 2 വീതവും മഹാരാഷ്ട്രയിലെ ഒന്നും ഉണ്ട്.
- 500 നഗരങ്ങളിൽ 118 നഗരങ്ങളും തുറസ്സായ സ്ഥലങ്ങളിൽ മലമൂത്ര വിസർജന രഹിതമായി (ട്രെയിഡ്) കണ്ടെത്തി.
- 297 നഗരങ്ങളിൽ 100% വീടുതോറുമുള്ള മാലിന്യ ശേഖരണമുണ്ട്
- 37 ലക്ഷം പൗരന്മാർ സ്വച്ഛ് സർവ്വേക്ഷണിൽ താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചു
- 404 നഗരങ്ങളിൽ 75% റെസിഡൻഷ്യൽ ഏരിയകൾ ഗണ്യമായി വ്യത്യസ്തമായി കണ്ടെത്തി
- ഏറ്റവും വ്യത്യസ്തമായ 50 നഗരങ്ങളിൽ ഗുജറാത്തിൽ പരമാവധി 12 നഗരങ്ങളുണ്ട്, തൊട്ടുപിന്നാലെ മധ്യപ്രദേശിൽ 11 ഉം ആന്ധ്രപ്രദേശിൽ എട്ട് നഗരവുമാണുള്ളത്.

മികച്ച 50 വ്യത്യസ്തമായ നഗരങ്ങളിൽ സർവ്വേ പ്രകാരം:

- ഗുജറാത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ 12 നഗരങ്ങളുണ്ട്
- മധ്യപ്രദേശ് 11 ഉം
- 8 ആന്ധ്രപ്രദേശിൽ
- തെലങ്കാനയും തമിഴ്നാടും 4 നഗരങ്ങൾ വീതം പിന്തുടരുന്നു
- 3 നഗരങ്ങളുള്ള മഹാരാഷ്ട്ര

Note: 2021-ലെ റാങ്കുകൾ ഇനിയും പുറത്തുവന്നിട്ടില്ല. സ്വച്ഛ് സർവ്വേക്ഷണ 2021 (1 ഫെബ്രുവരി - 15 ഫെബ്രുവരി 2021) ന് ശേഷം ഇത് പുറത്തിറങ്ങും.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് അഭിയാൻ- നിഗമനങ്ങൾ

- ശുചിത്വം ഒരു ജീവിത ചക്ര പ്രശ്നമായി കാണേണ്ടതുണ്ട്, അതിനാൽ ജോലി, വിദ്യാഭ്യാസം, മറ്റ് പൊതു ഇടങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ശുചിത്വ സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നത് പ്രധാനമാണ്.
- ഇതിന് ശരിയായ സ്ഥലത്ത് ശരിയായ സമയത്തും ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ രീതിയിലും നിക്ഷേപം ആവശ്യമാണ്. സമയം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു, മഹാത്മാവിന്റെ 150-ാം ജന്മവാർഷികം വിദൂരമല്ല.
- സ്പോട്ട്ലൈറ്റ് മാറിക്കഴിഞ്ഞാൽ ശാന്തമായി മരിക്കാൻ മാത്രം തുടക്കത്തിൽ ശരിയായ ശബ്ദമുണ്ടാക്കുന്ന മറ്റൊരു സർക്കാർ പദ്ധതിയായി എസ്ബിഎം മാറരുത്.
- എസ്ബിഎം തീർച്ചയായും മഹത്തായ ലക്ഷ്യങ്ങളോടും ലക്ഷ്യങ്ങളോടും കൂടിയാണ്, സാമ്പത്തികം, നടപ്പാക്കൽ, അവബോധം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ ശരിയായ രീതിയിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്, ഇന്ത്യയിലെ ഓരോ പൗരനും സ്വയം പങ്കാളികളാകുകയും യഥാക്രമം സാക്ഷരർക്കും നിരക്ഷരർക്കും യഥാക്രമം ശുചിത്വത്തിലേക്ക് പെരുമാറ്റ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുകയും വേണം.

SBM – Facts

- സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷന്റെ കീഴിൽ, രാജ്യത്തെ 100 പൈതൃകവും ആത്മീയവും സാംസ്കാരികവുമായ സ്ഥലങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് പ്രത്യേക ശുചീകരണ സംരംഭം ഏറ്റെടുക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു.
- ഈ 100 സ്ഥലങ്ങളെ മാതൃകാ 'സ്വച്ഛ് ടൂറിസ്റ്റ് ഡെസ്റ്റിനേഷനുകൾ' ആക്കാനാണ് ഈ സംരംഭം ലക്ഷ്യമിടുന്നത്, ഇത് ഇന്ത്യയിലും വിദേശത്തുമുള്ള സന്ദർശകർക്ക് അനുഭവം വർദ്ധിപ്പിക്കും.
- ഈ സംരംഭത്തിന്റെ ഒന്നാം ഘട്ടത്തിന് കീഴിൽ, തീവ്രമായ ശുചീകരണത്തിനായി ഇനിപ്പറയുന്ന ഐക്ടണിക് സ്ഥലങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു:
 1. **വൈഷ്ണോ ദേവി: ജമ്മു കശ്മീർ**
 2. **ചരത്രപതി ശിവജി ടെർമിനസ്: മഹാരാഷ്ട്ര**
 3. **താജ്ഹൽ: ഉത്തർപ്രദേശ്**
 4. **തിരുപ്പതി ക്ഷേത്രം: ആന്ധ്രാപ്രദേശ്**
 5. **സുവർണ്ണ ക്ഷേത്രം: പഞ്ചാബ്**
 6. **മണികർണികാഘട്ട്: വാരാണസി, ഉത്തർപ്രദേശ്**
 7. **അജ്കീർ ഷരീഫ് ദർഗ: രാജസ്ഥാൻ**
 8. **മീനാക്ഷി ക്ഷേത്രം: തമിഴ്നാട്**
 9. **കാമാഖ്യ ക്ഷേത്രം: അസം**
 10. **ജഗന്നാഥ പുരി: ഒഡീഷ**
- ഘട്ടം 1-ൽ നിന്നുള്ള പാഠങ്ങളും അനുഭവങ്ങളും ബാക്കിയുള്ള 90 സൈറ്റുകൾക്കായുള്ള ശുചീകരണ കാമ്പെയ്നുമായി സംയോജിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു..

byjusexamprep.com

